

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

Titulus IV. Ne Prælati Vices suas sub annuo censu concedant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

factores, de Foro compet. & Panormit. in c. cit. n. 20. docent Decianus Tract. Criminal. Lib. 5. cap. 86. n. 4. Delbene de Immunit. cap. 10. dub. 2. n. 1. & cit. Pirrhing n. 142. Ratio est; quod Simonia causa spiritualis & Ecclesiastica sint, cum Simonia, hæreseos criminis instar, ex Divino & Ecclesiastico Jure descendat; ejusque causa secundum utrumque hoc Jus, & non secundum legales sanctiones, sint definiendæ: spiritualium autem & Ecclesiasticarum causarum cognitio definitioque competat judici Ecclesiastico, non Seculari, c. Decernimus 2. de Judicijs c. Si iudex 12. ibi, Quia de re Ecclesiastica & spirituali est, de Sent. Excom. in 6. C.

106. Neque id solum, cum de Simonia Juris, sed etiam, cum facti quæstio in judicium venit; cum, sicut de hæresi, sic etiam de

Simoniam quoque mota facti quæstio ferè Juris, & ex Divino atque Ecclesiastico Jure decidendam, quæstionem involvat: Facti autem quæstionis, de re spirituali aut huic annexa in judicium deductæ, cognitio, quoties quæstio Juris involvitur, Curia sive judicis Ecclesiastici propria sit, per tradita *Lib. 2. Tit. 10. n. 19.*

Quò tamen non obstante, laicum, sicut de Hæreseos, juxta dicenda *Tit. 7. n. 37.* sic etiam de Simonia crimine à judice Ecclesiastico per sententiam condemnatum: & cum ejus crimen notorium est, puniri etiam à judice Seculari posse, cum *Imola in c. Quam sit cit. n. 8.* notat *Felinus in c. cit. n. 5.* ut hòc saltem casu ejus punitionem Mixti fori esse, non male asserat *Barbosa in c. cit. n. 8.*

TITULUS IV.

Ne Prælati Vices suas sub annuo Censu concedant,

SUMMARIUM.

1. Ratio Ordinis.
2. Spiritualis jurisdictio materia est Simonia.
3. Unde nec vendit.
4. Nec pro annuo censu locari.
5. Vel concedi aut remitti potest.
6. Neque etiam conceditur in Curia Romana.

1. **G**enerali Simonia explanationi, tradita ad præcedentem, ad hanc & proximè sequentem Rubricam subjiciuntur duæ fa-

ctis celebres ejus species: quarum altera Ecclesiastica Jurisdictionis: altera docendi Licentiæ concessione committi potest. De priori

2. Certum est, Prælaturas, dignitates & beneficia Ecclesiastica materiam Simonia potissimum esse ratione spiritualis officii sive jurisdictionis, potestatis & administrationis, Ecclesiarum & animarum regimen, uti & spiritualium & Ecclesiasticarum causarum in externo Fori, vel Poli, sive conscientia interno foro cognitionem definitionemque spectantis: eamque ob causam pretio æstimari aut comparari

parari nequit, quin contrahatur labes Simonia, juxta tradita ad Rubr. *precedentem à n. 45.* Unde pariter

3. Certum videri potest, multò minùs, quàm ipsas ejusmodi Prælaturas, dignitates ac beneficia, sicut vendi, sic etiam sub annuo censu concedi ac locari posse ipsum regimen Ecclesiarum & animarum, jurisdictionem & administrationem Ecclesiasticam, Prælatorum vice exercendam: de quo tamen ambigendi non levis momenti & una tantum ratio occurrit.

Et primam quidem offert decisio *c. fm.* quâ Ecclesia sub annuo censu ad septimum annum concessa perhibetur, ejusque conductori antè ablata restitutio ab Alexandro III. est imperata.

Altera desumitur à paritate cum jurisdictionis remissione: quam, in Ecclesiam sive Monasterium sibi competentem, pro annua pensione fieri ab Episcopo posse, planum est ex casu & Rescripto Apostolico *c. Constitutus 6. de Religios. domib.* Cur non etiam pro ea concedi? paria enim, quoad Simoniam, sunt remittere & dare, *c. Veniens 10.* junctâ Glossâ *V. Remittere, de Test. & Attest. & c. Querelam 15. de Simonia.* Simili modò pro spirituali jurisdictione exercenda pecunia accipi potest, nec rarò solet à Vicariis, *c. Extirpande 30. s. Quia verb, de Præb. & dignit.* Cur non etiam dari? cum pro spirituali temporale dare Simonia non magis sit, quàm accipere; quia eam spiritualis venditione non minùs, quàm emptione committi, liquet ex ipsa Simonia definitione, quâ Studiofa voluntas emendi aut vendendi spirituale vel spirituali annexum esse, dicitur cum S. Thoma *2. 2. q. 100. art. 1.*

Postrema oritur ex non ignota præxi Curia Romanâ; in qua vendi (Cur non locari?) solent Clericatus Camerae & munera ejus Auditorum, annexam habentia jurisdictionem Ecclesiasticam, nomine

Papæ exercendam.

4. Sed hæc speciosa magis, quàm ad propositâ locationis honestatem evincendam efficacia sunt; cum Ecclesiarum animarumque regimen & spirituale atque Ecclesiasticam jurisdictionem sub annuo censu vel pensione concedi non posse, Regulæ instar tradant præiens Rubrica & textus *c. 1. & c. Quoniam 2. & 3.* illi subiecti, quibus laudatus Alexander Papa ejusmodi concessionem generatim vetat: & factas puniri jubet ademptione Ecclesiarum, sub annua pensione obtenturam. Ratio perspicua & obvia est; quia ejusmodi regimen, jurisdictio, administratioque Ecclesiarum gubernationem, administrationem Sacramentorum, & spirituales salutem animarum, & super spiritualibus aut spirituali annexis, v.g. matrimoniis, beneficiis, decimis, jure patronatus &c. motarum causarum cognitionem spectat; eamque ob causam pro re temporali concedi nequit, juxta dicta *Tit. precedentis n. 45.* Accedit; quòd cujuscunque, etiam prophanæ ac secularis, jurisdictionis venditio locatioque redundet in gravamen subditorum, & judiciorum perversionem, *c. Quoniam 2. in fine,* cum ejus emptores & conductores magis solliciti sint, ut pecuniam datam cum auxilio à litigantibus & delinquentibus extortam recuperent, quàm ut his tribuant jus, aut Republicam nocentibus purgent, Hostiens. *in Summa, hæc Rubr. n. 1. & Gonzalez inc. Quoniam 3. n. 4.*

Neque pro Ecclesiasticâ jurisdictionis locatione facit decisio *c. fm. cit.* quia istò non agitur de locatione ipsius Ecclesie, sive Prælatuæ vel beneficii Ecclesiastici, eisque annexæ jurisdictionis & administrationis: sed fructuum duntaxat & obventionum, ut cum Glossâ *V. Ecclesiam,* advertit Wagnereck *Not. 1. quorum & ipsorum præ-*

rum prædiorum, ex quibus proveniunt, locationem ad modicum tempus Gregorianarum Decretalium antiquo Jure permissam, patet ex *c. Ad audientiam 9. de Reb. Eccles. alien. & traditis c. Vestra 2. de Locato, & ad hanc Rubric. n. 6.*

5. Minus urget paritas cum jurisdictionis remissione; cum etiam pro ista, sive pro indulta exemptionis privilegio, pretium exigi aut accipi non possit, & contrarium perperam desumat ex *c. Constitutus cit.* quia in istius *c.* casu pensio sive census annuus, non tanquam pretium & ætiamatio remissæ jurisdictionis, sed in istius, sive præteritæ subjectionis recognitionem & concessæ libertatis signum est reservatus, juxta *c. Recepimus 8. de Privileg.* Glossa in *c. Constitutus cit. V. Recompensatio in fine, Panormit. in c. cit. n. 17. & Suarez de Simonia cap. 24. n. 37.*

Simili modo Vicarii pecuniam sive salaria non recipiunt tanquam pretium sive compensationem exercitii jurisdictionis, sed ut stipendium congruæ sibi-que debitæ sustentationis, *can. Charita-*

tem, 12. q. 2. c. Pervenit 28. de Appellat. & c. De Revertibus 3. de Clerico egrot. ne cogantur propriis stipendiis militare contra textum c. Cum secundum 16. de Prob. & dignit. & Apostolum 1. Corinth. cap. 9. v. 7. Gonzalez in c. cit. n. 5.

6. Difficilior in speciem est praxis Curia Apostolica. Sed in speciem duntaxat, quia in Clericatu Camera & Auditorum munere discrimen faciendum est inter jurisdictionem spirituales & emolumentum temporale: quorum, licet absque Simonia vitio vendi nequeat prior: neque etiam posterius, quatenus priori sive jurisdictioni est conjunctum, *can. Si quis objecerit, 1. q. 3.* vendi tamen à Papa istud potest, secundum se & nudè spectatum, sive quatenus ab illa est præcisum, *arg. c. fin.* sicut in beneficio sine labe vendi possent fructus: & hos etiam percipiendi jus, si Apostolicâ (non inferiori) autoritate à spirituali officio separatum esset, Panormit. in *c. cit. n. 2. Angelus V. Simonia 2. n. 2. cit. Suarez cap. 20. num. 6. & Palao tract. 17. disp. 3. p. 12. n. 7.*

TITVLVS V.

De Magistris & ne aliquid exigatur pro Licentia docendi,

Rubrica inherere & de Magistris seu Doctoribus, eorumque creatione scitu utiliora præmittere juvat resolutioni, ad præcedentem Rubricam *pr.* de Licentia docendi propositæ dubitationis.

ARTICVLVS I.

De Gradibus seu honoribus Literariis.

SUMMA.